

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita Venerabilis Arnesti, (vulgò Ernesti) Primi
Archiepiscopi Pragensis**

Balbín, Bohuslav

Pragæ, 1664

Arnestus studijs litterarum absolutis, aulam Summi Pontificis adit, in
eáque diu versatus, collectâ apud omnes non mediocri gratiâ, Patriam
repetens, Metropolitanæ Pragensis Ecclesiæ Decanus creator.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42763

Arnestus studijs litterarum absolutis, aulam Summi Pontificis adit, in eaque diu versatus, collecta apud omnes non mediocri gratia, Patriam repetens, Metropolitanæ Pragensis Ecclesiæ Decanus creator.

AB. 1326.

CAPUT XI.

IAm pridem significavi, temporum injuriā, cruentissimisq; in patria bellis, nihil propriū factum, quām ut Arnestus cum omni memoria interiret; nam ea quæ supereft ejus vita, par non est meritis, & malè cœlestibus tanti viri factis respondet. Titulos triumphorum scriptor ille imitari voluisse videtur, in quibus uno alterōve verbulo (*de Britannia, de Germania, de Africa, aut de Carthagine*) pericula & prælia omnia, clades hostium, aucti Imperio fines, & quidquid immortale gestum erat, exprimebatur. Apparet ex veteribus libris, Arnesti nostri vitam pluribus historicis argumentum dedisse scribendi, sed blattis & tineis, ac fortè etiam flammis, pabulum præbuerunt. *Chronicon Glacensis Monasterij Anno 1457. à Michaële de Nissa loci Præposito scriptum, laudat quandam historiam Regum Bohemiæ, in qua immortalia Arnesti facta leguntur; at ubi is liber est? simile sine dubio fatum invenit cum eo, quem librum dierum sermonum Regum Iuda, sacrae litteræ vocaverunt. Idem Chronici scriptor, cum aliqua in Arnesti laudem afferre cœpisset, & lectores admiratione*

Veni, Vidi,
Vici.De Arnesto
plurima in
Antiquitate
scripta.*Chronicon Glacense M. S.*Vide Interpre-
tes in l. 3. Re-
gum C. 14.

I

tione viri suspensos teneret, subito mutata voluntate, in medio cursu restitit, & quasi nimirum nota omnibus, & per vulgata narrasset, quid inquit, istis immoramus, cum alibi sufficienter descripta sint? quam intempestivam correctionis figuram Arnestum gloriam, nos

*Arnestus Cu-
iam Roma-
nam accedit,*

*M. S. Arnesti,
quo Visio nar-
ratur.*

*Aula Roma-
na, & Ponti-
fices diu ha-
bitabant in
Gallia.*

*Arnestus in
Gallia, & in
Aula Roma-
na multam
colligit gra-
tiam;*

tione viri suspensos teneret, subito mutata voluntate, in medio cursu restitit, & quasi nimirum nota omnibus, & per vulgata narrasset, quid inquit, istis immoramus, cum alibi sufficienter descripta sint? quam intempestivam correctionis figuram Arnestum gloriam, nos omnes pulcherrimorum exemplorum utilitate fraudavit. Sed nos agamus, quod possumus. Confecto studiorum Bononiae, Padueq[ue], curriculo Romanam Curiam accessisse Arnestum, ex ipso satis cognoscimus ita scribente: ivi Pragam, postea transivi ad aliquot loca studiorum, & demum Curiam Romanam. Florebat tunc dicitijs, pietate, ingenij, doctrinâ, & bonis omnibus Gallia, ut vere Pharetrane Christi cum Honorio III. Pontifice diceres, ex qua in corda hominum sagittas lectissimas (viros scilicet sanctissimos & doctrinâ clarissimos) mitteret Deus, Regesq[ue] armaret, sub quibus populi caderent, & inimicorum DEI corda vulnerarentur, quiq[ue] velut primogeniti Ecclesiae, hostiles haereticorum profligarent exercitus. Incendebant hæc pietatis, & doctrinæ studia ex proximo Romani Pontifices, qui Avenione in Gallia sedebant id temporis, ut Curia Romana Lutetia similior, quam Romæ videretur; nam è Gallia plerique eætate Pontifices legebantur. Hunc piæ Gallie habitum gentilem, morisque omnes Arnestus didicerat, ut velut antè Italiam, sic postea Gallis Pontificibus, totique genti, & Aulæ in summis amoribus esset. Magno ab omnibus hominibus (verba sunt Manuscripti Codicis) affectu dilectionis fovebatur, praesertim in Curia Romana; dum enim ex jussu Imperatoris ipsam Curiam Romanam, quam sepius in Legationibus ipsius Imperatoris visitabat, intraret, Papa & Cardinales ipsius, singulari ipsum honore præcateris honestabant, ejusq[ue] verbis credentes, in ipsius petitionibus, & legationibus gratiosius expediebant. Sed quid primum Aulam adiens Arnestus gesserit, quæ fuerint tanti honoris initia, aut quæ relicta virtutum exempla, altum in omnibus libris silentium; adeò neque constat, quo potissimum anno reversus in Patriam, quo Sacerdotio initiatus, aut honoribus admotus sit, ordinem tamen in dignitatibus ipse indicat, cum post Aulam aditam, Promotionem, deinde Ordines, cum beneficia Ecclesiastica se consecutum ponit. Verisimile

simile mihi sit commendatione, & favore summi Pontificis Joannis XXII. ad Canonicatum Ecclesie Pragensis absentem (quod illi saeculo non inusitatum fuit) erectum, suis deinde virtutibus, & doctrinæ merito, post annos aliquot, *Decanum Ecclesie*, aucto-
re *Ioanne Rege*, voce & suffragijs Canonicorum nominatum, ac jam præsentem, solenni cæmoniâ creatum esse: nam quis tam
ignarus moris antiqui reperietur, ut credat eum, qui *Decanus electus* sit, prius *Canonicum ejus Ecclesie* non fuisse? & cum sua Venerabili Capitulo constaret libertas, præteritis omnibus, electum contendat, qui ex coetu Canonicorum, & Ecclesiaz illius corpore, non esset? nisi fortè id magnæ doctrinæ datum putemus. Sed, ut dixi, res nota in Antiquitate, & propè carens exemplo. Desti-
tuor *Pragensis Ecclesie* monumentis, & consulere absens manu-
scripta non possum, ut cui *Arnestus* in ea dignitate successerit, proferam; sed Anno 1326. eam dignitatem adiisse, electumque *Decanum*, facile ex Notis, quas subjeci, patebit.

Arnestus De-
canus Pra-
genfis Eccle-
sie Metropo-
litana.

Notæ in Caput XI.

Historiam Regum Bohemiæ. Eundem libraria plura manuscripta vetera citare solent, atq; ipse Carolus Imperator in vita sua (quam edidit Freherus) quoties aliquid præterisse sibi visus est, aut minus explicuisse, ad eam historiæ & Chronica Regum Bohemiæ Filios suos (quibus scribebat) re- mittit. Existimo Reges Bohemiæ Veteres, atq; ipsum Carolum (qui artes regnandi callebant optimè) habuisse semper viros doctissi- mos ad latus, quorum labore temporum Annales conficerentur. Ut- nam iij nunc libri, sicuti in scrinijs Antiquitatis latent, appareant! Nam quod aliqui Pulkawam, qui Cæsaris Caroli tempore Bohemicā historiam scripsit, suspicantur, de nihilo est, cum ea quæ à Carolo, aliisq; Manuscriptis codicibus citantur, non habeantur.

Chronicon
Regum Bo-
hemiaæ Veteræ
periisse vñ-
detur.

I 2

III

Studia litté-
rarum Majo-
ribus in pre-
tio,

Illi sæculo inusitatum non fuit. Habebant ab-
sentium rationem Majores nostri, ac præcipue si litterarum causâ ab-
essent. Ita Pretislaus, dum Bononiae studeret, his ipsis annis in Epi-
scopum Wratislaviensem à Canonicis electus, ut narrat Schickfus.
in Annalib. Silesia lib. 3. cap. 2.

Quo anno e-
lectus in De-
canum sic
Arnestus.

Ex notis patebit. Id sic probo: decem & septem annos
Ecclesie Pragensi, Decani nomine, prefuisse Manuscripti Codices af-
firmant (Cruger. in pulveribus sacris ult. Junij) constat item o-
mnium historicorum fide (Hageci, Lupaci, Weleslavini, Chronicis Gla-
censis, Vita scriptoris, Pontani) Episcopum creatum Anno saculi
1343. hinc manifestè conficitur, anno, quem nominavi, 1326. Deca-
num electum.

An. 1336. Sancti Viti Templum ab Ioan-
ne Rege spoliatur, Arnesto Decano
frustra obnitente; interea Carolus
Princeps, Arnesti virtute &
Scientiâ capitur.

CAPUT XII.

Regnabat apud Bohemos hoc tempore Ioannes, Henrici
septimi Cæsaris filius, ex Lucemburgenſi stirpe, Princeps
ad bella natus, nec magis virtutibus, quam vitijs nobilis; in utramque enim partem veterum Regum more
Ioannes Rex præceps ferebat. Is cum bella per terras omnes circumferret,
Bohemie ar- maius inclitus, neque vicinos tantum Austriacos juxta Bavarios, Polenos, sed do-
mesticos